

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 3 im. Stanisława Ligonia, ul. Szkolna 44, 43-180 Orzesze.**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Ewa Golus.**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a.**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Anna Kozowska-Soińska** – st. wizytator Delegatury w Rybniku.
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **DK-RY.5533.2.136.2019 z 16 października 2019 roku.**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **22 października 2019 r.**
7. Tematyka kontroli: **Organizacja nauki języka mniejszości narodowej niemieckiej oraz własnej historii i kultury z roku szkolnego 2019/2020.**
8. Czynności kontrolne:
  - a) rozmowa z dyrektorem szkoły,
  - b) analiza następującej dokumentacji:
    - arkusza organizacji szkoły na rok szkolny 2019/2020 oraz zmian do tego arkusza,
    - opinii związków zawodowych do arkusza organizacji szkoły na rok szkolny 2019/2020 oraz zmian do tego arkusza,
    - opinii wydanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny do organizacji szkoły na rok szkolny 2019/2020 oraz zmian do tego arkusza,
    - wpisów potwierdzających zatwierdzenie arkusza organizacji szkoły na rok szkolny 2019/2020 oraz zmian do tego arkusza,
    - pisemnych wniosków rodziców uczniów o zorganizowanie nauki języka mniejszości narodowej oraz nauki języka mniejszości i nauki własnej historii i kultury w szkole,
    - oświadczeń rodziców uczniów o rezygnacji z nauki języka mniejszości oraz nauki języka regionalnego i nauki własnej historii i kultury,
    - tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych obowiązującego od 1.10.2019 r.,
    - szkolnego zestawu programów nauczania na rok szkolny 2019/2020,
    - wniosku o dopuszczenie programu nauczania do użytku szkolnego - program nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej dla I etapu edukacji,
    - wniosku o dopuszczenie programu nauczania do użytku szkolnego - program nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w klasach IV – VI,
    - sprawozdania z działalności w zakresie współpracy z organizacjami mniejszości narodowych,
    - ramowego planu spotkań dyrektora z rodzicami.

ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

- 1) Kontrolę przeprowadzono w związku z zaleceniem Śląskiego Kuratora Oświaty wydanym 10 października 2019 r.
- 2) 3 kwietnia 2019 r. dyrektor przekazał arkusz organizacji pracy szkoły do zaopiniowania Zarządowi Oddziału ZNP w Orzeszu. Organizacja związkowa przekazała dyrektorowi swoją opinię 4 kwietnia 2019 r. Nie zawierała ona uwag.
Opinia zakładowej organizacji związkowej została przekazana w terminie wymaganym § 17 ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502), tj. nie później niż do dnia 19 kwietnia danego roku.

- 3) Dyrektor szkoły przekazał arkusz organizacji pracy szkoły organowi prowadzącemu 9 kwietnia 2019 r., czyli zgodnie z terminem określonym w § 17 ust. 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).

Ww. arkusz organizacji organ prowadzący przekazał organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny pismem nr WE.4424.4.2019 WE.KW-00301/19 z dnia 10 kwietnia 2019 roku (data wpływu do Delegatury w Rybniku Kuratorium Oświaty w Katowicach: 11 kwietnia 2019 roku). Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydał opinię do arkusza organizacji 16 kwietnia 2019 r. tj. w terminie 7 dni od jego otrzymania, co jest zgodne z § 17 ust. 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).

W opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny arkusz organizacji pracy szkoły był niezgodny m.in. z przepisami prawa w zakresie organizacji nauczania języka mniejszości narodowej oraz własnej historii i kultury, tj.:

- liczba godzin języka mniejszości niemieckiej przydzielonych do poszczególnych klas nie jest zgodna z ogólną liczbą tych godzin oraz liczbą godzin przydzielonych nauczycielowi tych zajęć.

W arkuszu organizacji język mniejszości narodowej przydzielono następującym oddziałom:

- klasa 6a – 4 godziny, z czego 4 godziny jst,
- klasa 6b – 4 godziny, z czego 4 godziny jst,
- klasa 5a - 4 godziny, z czego 4 godziny jst,
- klasa 3a – 3 godziny,
- klasa 2a – 3 godziny,
- klasa 2b – 3 godziny,
- klasa 1a - 3 godziny,
- klasa 1b - 3 godziny.

Taki podział godzin języka mniejszości w arkuszu organizacji to łącznie 27 godzin, co jest niezgodne z wykazem godzin nauczycielskich, których wykazano 16, z czego 4 przydzielone przez jednostkę samorządu terytorialnego.

- 4) Burmistrz Miasta Orzesze pismem WE.4424.4.2019 WE.KW-00346/19 z dnia 30 kwietnia 2019 r. zatwierdził warunkowo arkusz organizacji i zobowiązał dyrektora do uwzględnienia w aneksie wrześnieowym zaleceń zawartych w załączonym piśmie Śląskiego Kuratora

Oświaty w zakresie dotyczącym niezgodności z przepisami prawa podlegającym opinii, czyli w terminie zgodnym z § 17 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).

- 5) 20 sierpnia 2019 r. dyrektor szkoły przekazał do zaopiniowania zmiany w arkuszu organizacji pracy szkoły Zarządowi Oddziału ZNP w Orzeszu, co jest wymagane zapisem § 17 ust.11 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502). Organizacja związkowa nie wniosła uwag i przekazała dyrektorowi swoją opinią 21 sierpnia 2019 r. zgodnie z § 17 ust.11 pkt 1 wyżej przywołanego rozporządzenia.
- 6) Naczelnik Wydziału Edukacji Miasta Orzesze pismem z dnia 21 sierpnia 2019 r. przekazał do Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Rybniku (wpływ do Kuratorium Oświaty 23 sierpnia 2019 r.) „aneks wrześniowy Szkoły Podstawowej nr 3 w Orzeszu na rok szkolny 2019/2020”. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny przekazał organowi prowadzącemu opinię do arkusza organizacji dnia 28 sierpnia 2019 r. Opinia nie zawierała uwag.
- 7) Pismem z dnia 20 sierpnia 2019 r. dołączonym do „aneksu wrześniowego Szkoły Podstawowej nr 3 w Orzeszu na rok szkolny 2019/2020” dyrektor odniósł się do uwag zawartych w opinii do arkusza organizacji pracy szkoły z 16 kwietnia 2019 r. Z jego wyjaśnień w zakresie liczby godzin dotyczących organizacji nauczania języka mniejszości narodowej (język niemiecki) wynika, że niezgodność ta jest wynikiem podziału uczniów na grupy międzyklasowe, co było spowodowane ilością zadeklarowanych uczniów z poszczególnych klas. Podział ten kształtuje się następująco:
  - klasy VI a, VI b, V a – 1 grupa – 4 godziny,
  - klasa III a - 1 grupa – 3 godziny,
  - klasa III b - 1 grupa – 3 godziny,
  - klasy II a, II b - 1 grupa – 3 godziny,
  - klasy I a, I b 1 grupa – 3 godziny.

Na podstawie wyjaśnień dyrektora można stwierdzić, że łączna suma godzin nauczycielskich wynosi 16, co jest zgodne z ilością godzin wykazanych w arkuszu organizacji pracy szkoły.

- 8) Dyrektor szkoły organizuje nauczanie języka mniejszości na wniosek rodziców uczniów. Wszyscy rodzice złożyli wnioski w terminie do 20 września, co jest wymagane § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627).
- 9) Nauczanie języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej odbywa się w następujących grupach:
  - klasa III a - 1 grupa – 3 godziny – 13 uczniów,
  - klasa III b - 1 grupa – 3 godziny – 10 uczniów,
  - klasa II a - 1 grupa – 3 godziny – 9 uczniów,
  - klasa II b - 1 grupa – 3 godziny – 13 uczniów,

- klasa I a - 1 grupa – 3 godziny – 9 uczniów,
- klasa I b - 1 grupa – 3 godziny – 18 uczniów,

czyli na poziomie danej klasy zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627).

Zajęcia w klasach VI a, VI b, V, na które uczęszcza 14 uczniów, są prowadzone w grupie międzyoddziałowej zgodnie z § 7 ust. 3 i 4 wyżej przywołanego rozporządzenia.

Żaden z rodziców nie złożył oświadczenia o rezygnacji z objęcia dziecka nauką języka mniejszości narodowej oraz nauką własnej historii i kultury.

- 10) Rodzice wnioskowali o objęcie nauką języka mniejszości narodowej w formie dodatkowej nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury. Jak wynika z tygodniowych rozkładów zajęć uczniowie klas od I do VI uczą się po 3 godziny tygodniowo języka mniejszości narodowej, a w kl. V i VI mają zaplanowane zajęcia z własnej historii i kultury w formie pozalekcyjnej, co potwierdza plan zajęć. Taka organizacja nauki języka mniejszości narodowej jest zgodna z załącznikiem nr 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627).
- 11) Przed rozpoczęciem nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury dyrektor szkoły 20 marca 2019 r. oraz 12 września 2019 r. poinformował rodziców kl. I w trakcie ogólnego zebrania o zadaniach wynikających z § 6 ww. rozporządzenia, tj.: celu prowadzonych zajęć i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć; informacjach odnotowywanych w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach szkolnych promocyjnych, świadectwach ukończenia szkoły; warunkach i sposobie oceniania i klasyfikowania ucznia z zajęć z języka mniejszości oraz nauki własnej historii i kultury, a także wpływie oceny z zajęć z języka mniejszości na promowanie ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły; uprawnieniach i obowiązkach uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty.
- 12) Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 3 w Orzeszu Uchwałą nr 1/2019/2010 z 27 sierpnia 2019 r. pozytywnie zaopiniowała szkolny zestaw programów nauczania. Ww. zestawie wpisano:
  - pod numerem 21/2017/2020/SP program nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej dla I etapu edukacji „Ab in die Kinderwelt” autorstwa Iwony Breguła-Hanysek, Katarzyny Król, Małgorzaty Paszkowskiej, Justyny Stasiak,
  - pod numerem 22/2017/2020/SP program nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w klasach IV – VI „Deutsch ist trendy” autorstwa Gabrieli Burczek i Gabrieli Pampuch.

Dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej 27 sierpnia 2019 r. dopuścił do użytku programy nauczania zgodnie z § 22 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481), co jest wymagane § 10 rozporządzenia Ministra

[Handwritten signature]

Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627).

13) W czasie kontroli dyrektor stwierdził, że w celu podtrzymywania i rozwijania poczucia tożsamości narodowej współpracuje z Goethe Institut „Deutsch Plus”, Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej w Opolu. W roku szkolnym 2019/2020 zaplanowano m.in. warsztaty ze studentem z Niemiec, warsztaty „Science Show”, wymianę listowną, mailową, wideokonferencję, wyjazdy zagraniczne do Niemiec, „Nocki językowo-kulturoznawcze”. Przedstawione działania potwierdzają realizację zadania wynikającego z § 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz.1627).

14) Na podstawie powyższego stwierdza się, że nauka języka mniejszości narodowej w Szkole Podstawowej nr 3 im. Stanisława Ligonia jest organizowana zgodnie z zapisami zawartymi w arkuszu organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2019/2020.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: nie stwierdzono.

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019r., poz. 1148 ze zm.) **zaleca się:** brak zaleceń

STARSZY WIZYTATOR

Anna Kozłowska-Solńska
mgr Anna Kozłowska-Solńska

.....
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR SZKOŁY

Ewa Golus
mgr Ewa Golus

Orczesze, dn. 31.10.2019r

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR SZKOŁY

Ewa Golus
mgr Ewa Golus

Orczesze, dn. 31.10.2019r

.....
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658 ze zm.).